

Joensuun seutu

Väylä sujuvaan arkeen!

Kyliltä liikkeelle

Outokummussa

loppuraportti 1.1.-31.12.2018

**Liikennettä
Outokummun
kylillä**

Mikä Outokumpu?

LEADER

Joensuun seutu

- 6910 asukasta
- sijaitsee kolmen maakunnan rajalla, Joensuun ja Kuopion välissä

www.outo.city

Yksityinen liikenne

Joensuun seutu

- Henkilöautoilu
- Kimppakyydit
- FB- ja Whatsapp-ryhmät (esim. Kuopio-Joensuu)
- Kävely ja pyöräily
- Sähköavusteiset välineet

Julkinen liikenne

Joensuun seutu

- Koulukuljetukset
- Kaupungin asiointiliikenne
<http://www.outokummunkaupunki.fi/documents/291232/0/ASIOINTILIIKENNE+tiedote+nettisivulle+2018.pdf/d9a82bb5-8855-6273-2741-37dce58d7c4f>
- Linja-autoliikenne
- MYK-matkat (Matkojen yhdistelykeskus)
vammais- ja sosiaalihuoltolain matkaoikeudet
 - Outokumpulaiset matkaoikeudet 400-500 matkaa kuukausittain
 - Matkaoikeutettuja henkilöitä noin 365 kpl
 - Matkaoikeutettuja, jotka ovat tehneet vähintään yhden matkan/kk on keskimäärin 73 kpl
- Matkapalvelut eli taksi
- Posti- ja tavaraliikenne

**Mitä, miten ja miksi?
Näin se tehtiin!**

Mitä tehtiin?

Joensuun seutu

- Järjestimme viisi kyläiltaa kyläryppäille.
- Kehitimme menetelmiä aiheiden käsittelyyn kyläilloissa.
- Nostimme asiaa esille mediassa.
- Selvitimme kimppakyytisovelluksia.

Mikä muuttuu vai muuttuuko?

– kysymykset kyläiltoihin

Joensuun seutu

- Tarve liikkumiseen ei muutu vai muuttuuko?
- Liikennemäärä – kasvaako se vai väheneekö tulevaisuudessa?
- Muuttuvatko liikkumisen tavat?
- Taksilain muutos 1.7.
- Onko oma henkilöauto aina se paras ratkaisu taloudellisesta ja turvallisuuden näkökulmasta?
- Liikkumisen digitaalisuus – mitä se on?

Mitä?

Joensuun seutu

- Pohdimme liikkumista kahden kyläryppään kanssa vuoden 2018 ajan. (Tarjosimme mahdollisuutta myös kolmannelle kyläryppäälle.)
- Mietimme yhdessä erilaisia liikkumisen vaihtoehtoja ja ideoimme yhdessä sopivia kestävän liikkumisen käytäntöjä.
- Kaikki asiasta kiinnostuneet ja innostuneet olivat tervetulleita mukaan!
- Tekijöinä ovat Outokummun kaupunki, Joensuun seudun Leader –yhdistys ja kylien asukkaat
- Rahoitus tuli valtion liikkumisen ohjausavustuksena

Miten?

Joensuun seutu

Liikkuminen, liikenne ja matka ovat myös yhteisöllistä toimintaa – emme ole yksin liikenteessä.

Siksi lähestymme liikkumista lähiyhteisöjen kautta.

Miksipä ei?

- > Kylien omat matkojen yhdistelykeskukset ja ryhmät
- > Digitaalinen sovellus
- > Yhteiskäyttöautot ja ajoneuvot
- > Muuta, mitä?

Nähdäänkö liikkuminen palveluna kylillä?

A decorative graphic at the bottom of the slide consisting of several overlapping, wavy, light blue shapes that resemble hills or water ripples.

Miksi?

Joensuun seutu

- Haluamme liikkua taloudellisesti ja ekologisesti kestäväällä tavalla.
- Lisätä hyvinvointia ja turvallisuutta.
- Edistää kylien elinvoimaa asuin- ja työpaikkana.

Ratkaisuja yhdessä

Meillä oli kylille kysymyksiä.

Vastaukset syntyvät yhdessä keskustellen oman lähiyhteisön kanssa.

Keskustellen ja yhteisömenetelmiä käyttäen tuemme uusia tapoja tehdä ja ajatella.

Kevään kyläillat

seuraa matkaamme somessa

#kylilläfiksusti #outokumpu

Kevään kyläillat

Yleinen infotilaisuus kaupungintalolla 17.4.

Alavin seutu, Viuruniemi ja Kuusjärvi
17.4. klo 18, Sörjälän kylätalo, Suvisrannantie 10, Outokumpu

Törisevän seutu, Sysmä-Sätös ja Harmaasalo
8.5. klo 18, Loukon maja, Töriseväntie 2B, Outokumpu

Rikkaranta, Lähtevä, Kuminvaara, Paloranta, Varislahti ja Maljasalmi
15.5. klo 18, Olkipaalitalo, Rikkarannantie 116, Outokumpu

Tilaisuudet olivat kaikille avoimia. Yhteensä mukana 12 kylää, iltoihin osallistui yhteensä 33 kyläläistä. Toiminta käynnistyi Alavin seudulla ja Rikkarannan suunnalla.

Kevään iltojen runko

Joensuun seutu

Esittäytyminen ja teemaan virittäytyminen.

Pohjois-Karjalan maakuntaliiton Mamba-hankkeen ja kyselyn esittely.

Kokemustiedon kerääminen ja keskusteluun herättely.

Jatkotoimenpiteistä sopiminen (esim. kimppakyytiä kokeileminen, viestiringin perustaminen, rollaattorien hankinta keskustan kauppoihin, asiointiliikenteen aikataulujen jakaminen).

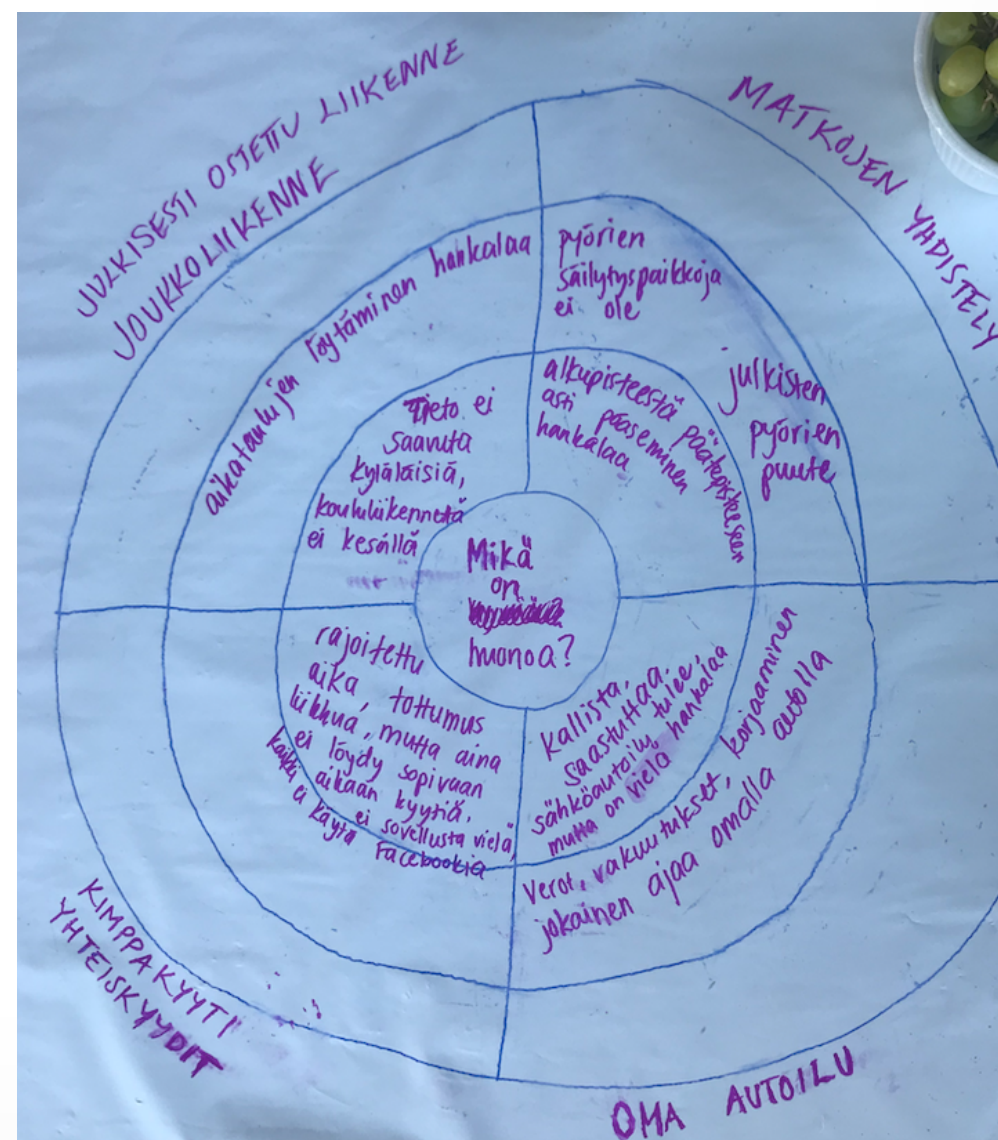
Menetelmänä syy-seuraus-tikkataulu

LEADER

Joensuun seutu

Yhdessä pohdittavat teemat;
julkinen liikenne, matkojen
yhdistely, oma autoilu,
kimppakyyti/yhteistkyydit

Jokaisesta teemasta
pohdimme yhdessä
nykytilanteen, mikä on hyvin,
mikä ei toimi ja onko
kehitettävää?

Kyläilloista poimittua

Joensuun seutu

Kehitettävää

- Linja-autoliikenteen aikataulut eivät ole saatavissa (tämä korjattiin heti).
- Tieto ei tavoita kyläläisiä, aikataulujen löytäminen on hankalaa.
- Koululiikennettä ei ole kesällä.
- Julkisten polkupyörien ja rollattorien puute taajamassa.
- Kimppakyytiä voisi kokeilla! Ensin voisi itse tarjota kyytiä, jos tuntuu hyvälle, voisi itsekkin sitten mennä toisen kyytiin.
- Halu luopua toisesta autosta.
- Oman auton ylläpitäminen on kallista.
- Viestirinki kyydeistä uupuu.
- Työmatkalaisten hyödyntäminen

”Kun omalla autolla lähdet, pääset kylältä pois.” (Aforismi Rikkarannalta.)

A decorative graphic at the bottom of the slide consisting of several overlapping, wavy, light blue shapes that resemble hills or water ripples.

Kyläilloista poimittua

Joensuun seutu

Plussat ja unelmat

- Julkinen liikenne on edullista.
- Yhteiskyydeissä parasta on se, että on juttukavereita, ei tarvitse itse ajaa ja ekologisesti tulee hyvä mieli.
- Joku systeemi, joka ilmoittaa kyydit, joihin mahtuu mukaan.
- Lupaankokeilla kimppakyytiä ja kertoa kokemukset seuraavassa tapaamisessa.

”Kyläkohtaiset ajat terkkariin, niin kaikki pääsisivät samaa matkaa.”

Syksyn kyläillat

seuraa matkaamme somessa

#kylilläfiksusti #outokumpu

Syksyn kyläillat

Rikkaranta, Lähtevä, Kuminvaara, Paloranta, Varislahti ja Maljasalmi
9.10.klo 18, Olkipaalitalo, Rikkarannantie 116, Outokumpu

Alavin seutu, Viuruniemi ja Kuusjärvi
11.10. klo 18, Sörjälän kylätalo, Suvisrannantie 10, Outokumpu

Tilaisuudet olivat kaikille avoimia. Yhteensä mukana 9 kylää, iltoihin osallistui yhteensä 19 asukasta.

Syksyn iltojen runko:

Esittäytyminen, teemaan virittäytyminen.

Kulkeeko kyydit kylille? –kyselyn tulosten yhdessä ihmettely
(Pohjois-Karjalan maakuntaliiton Mamba-hankkeen Vapaa-ajan
liikkumistarpeiden kartoitus Pohjois-Karjalan harvaan asutuilla alueilla.)

Kestävän liikkumisen bingo.

Toimenpiteistä yhteisesti sopiminen (esim. aikataulujen jakaminen ja
laminointi, kaupungin asiointiliikenteen aikatauluihin muutos)

Menetelmänä kestävä liikkumisen bingo

Koska kevään illoissa nousi esille oman auton tarpeellisuus, päätimme keskittyä syksyn illoissa taloudelliseen ajotapaan ja kimpapakyytiajattelun edistämiseen.

Kehitimme kyläiltoihin kestävä liikkumisen bingon, jossa jokainen iltaan osallistuva raksitti itselleen jo tällä hetkellä toteutuvat ajatusmallit ja tavat liikkua (5 kpl). Sitten hatusta teemoja nostamalla pelasimme bingoa. Samalla keskustelimme hatusta nousseista teemoista yhteisesti; mitä tämä tarkoittaa ja miten se käytännössä toteutuu kunkin kohdalla.

Kestävän liikkumisen bingo

Bingossa arvioit ensin itse omaa liikkumistasi, muistathan olla rehellinen!

Seuraan autoni polttoaineenkulutusta säännöllisesti.	Olen selvittänyt kaikki oman paikkakunnan julkiset yhteydet.	Tarkastan rengaspaineet kerran kuussa.	Kuljen mielelläni lyhyet matkat kävellen tai pyöräillen.
Tarjoan kyytiä ja otan mielläni kimppekyytiläisiä.	Vältän auton tyhjäkäyntiä.	Menen mielelläni yhteis- tai kimppekyytiin.	Käytän julkista liikennettä, jos se on mahdollista.
Karsin turhaa kulkua yhdistämällä erillisiä matkoja yhdeksi reissuksi.	Voisin mennä koulukyydin kyytiin.	Kuulun tai voisin perustaa kimppekyyti-ryhmän.	Käytän moottorin esilämmitystä aina, kun lämpötila menee miinukselle.
Poistan ylimääräisen kuorman autoni tavaratilasta.	Yhdistelen asioita ja matkoja, jos mahdollista.	Pyrin aina välttämään ruuhkaisia reittejä ja ajan-kohtia.	Poistan suksiboksin tai kattotelineen, jos en tarvitse niitä.
Autoni huolletaan säännöllisesti.	Ennen automatkaa harkitsen aina vähintään yhtä muuta kulkutapaa.	Polttoaineen säästämiseksi vältän yli 100 km/h nopeuksia.	Turvallinen ja taloudellinen liikkuminen on mielestäni myös sujuvaa.

Kyläilloista poimittua

- Pysäkeille on laitettu aikataulut, mutta osasta puuttuu vielä -> asia on kaupungilla ja ELY-keskuksella tiedossa.
- Kummun koululla on 14 polkupyörä, jotka muutetaan "kaupunkipyöräksi" koulun loma-ajoiksi.
- Rikkarannan asukkaille on tehty Whatsappiin Kimppakyyti-ryhmä.
- Mamba-hankkeen tulokset osoittavat Outokummun potentiaalin: Julkista liikennettä käytetään mielellään, jos sitä olisi enemmän tarjolla.
- Outokummussa ei kenelläkään taksikuskillla ole KELA-sopimusta.
- Voisiko koulubusseihin saada gps-seurannan, jotta tiedettäisiin, missä bussi on menossa.
- Alavin seudun kyläpysäkeille laminoidut tiedot asiointi- ja koululiikenteestä.

Liikkumisen arkea

Joensuun seutu

Alavin seudun kylillä aikataulut
kuntoon pysäkeillä.

KAIKILLE AVOIN JOUKKOLIIKENNE

TALVI 2018-2019

KOULUBUSSIT

Maanantai-Perjantai

7:55 Leppilammentien th
8:00 Viuruniemi
Herneaho
8:30 Suvisranta
8:45 Kummun koulu
8:50 Linja-autoasema

Maanantai-Perjantai

13:05 Linja-autoasema
13:10 Kummun koulu
Ulla
Myhkylä
Viuruniemi
Suvisranta
Outokumpu

Maanantai-Perjantai

14:05 Linja-autoasema
14:10 Kummun koulu
Suvisranta
Outokumpu

Maanantai-Perjantai

15:05 Linja-autoasema
15:10 Kummun koulu
Outokummuntie
Suvisranta
Ulla
Viuruniemi
Outokumpu

ASIONTILIIKENNE

Maanantai

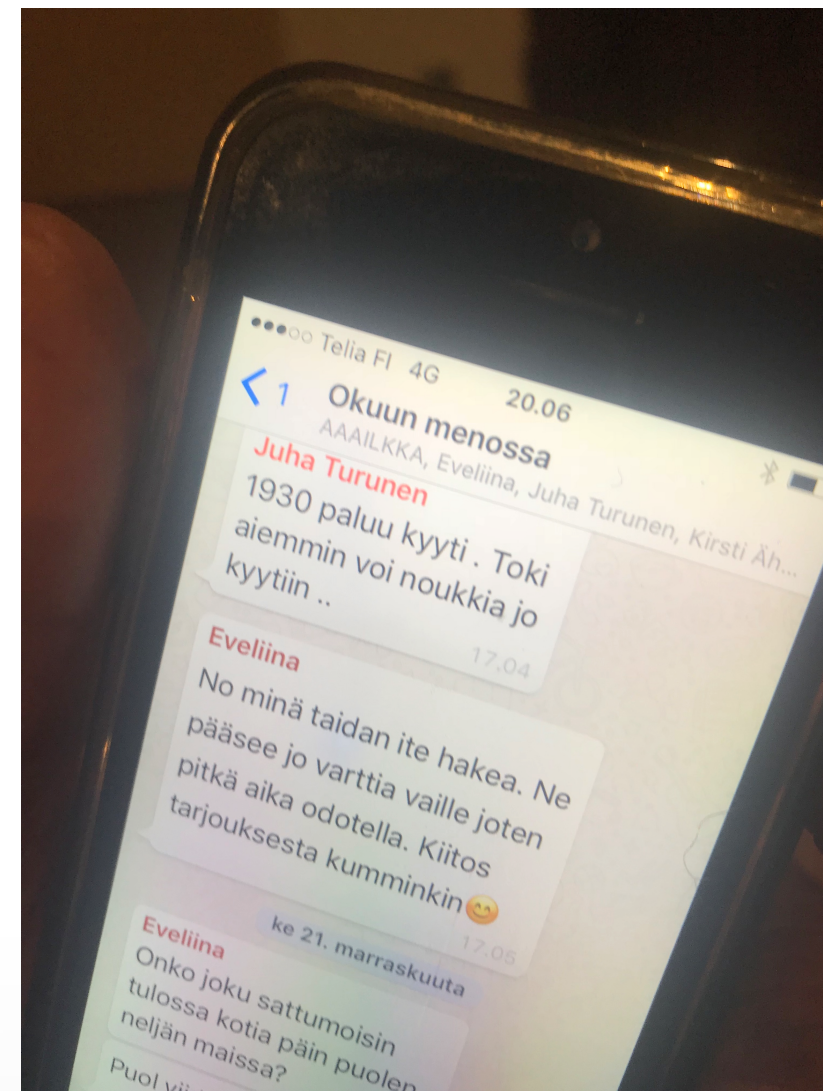
Eteläinen suunta eli mm. Alavi ja Suvisranta

Asiakas haetaan kotoa ja keskustassa pysähdytään pysäkeillä S-Market, K-Market, Osuuspankki ja Terveysasema. Paluukyyti lähtee samoilta pysäkeiltä ja vie asiakkaan takaisin kotiin. Asiontiliikenne lähtee hakemaan asiakkaita aamulla n. klo 9 ja paluukyyti koteihin lähtee takaisin n. klo 14. Kuljettaja järjestelee reitin.

Kyyti tilataan edellisenä arkipäivänä klo 14-16 välisenä aikana suoraan kuljettajalta Okun Taksit Oy puh 044 554 9002.

Liikennöinti tapahtuu vain tilauksesta.

Rikkaveden seudun kylillä Whatsapp-ryhmä
kimppakyyteihin.

Jatkot:

Joensuun seutu

Osa outukumpulaisista kylistä on herätelty nyt aiheeseen. Hankkeen aikana jo huomasimme, että vuosi on yllättävän lyhyt aika yhteisötyön tekemiseen. Kestävän liikkumisen keskustelua pitäisi pystyä pitämään yllä monikanavaisesti ja pitkäjänteisesti. Lisäksi kyläyhteisöistä lähteviä pieniä liikkumiseen liittyviä innovaatiota tulisi pystyä tukemaan.

Maaseudulla lähtökohtana ei ole autosta kokonaan luopuminen vaan matkojen järkeistäminen. Tätä järkeistämistä tehdään ja on tehty varmaan aina pitkien välimatkojen vuoksi. Matkojen järkeistely ei vaan ole tällä hetkellä näkyvää toimintaa. Tätä tulisi nostaa esille mediassa yleisesti.

Muuta hankkeessa tehtyä

seuraa matkaamme somessa
#kylilläfiksusti #outokumpu

Kimppakyytisivustot

Selvitimme käytössä olevia kimppakyytisivustoja. Kimppakyytimarkkinat löytyvät tällä hetkellä Facebookista!

Sivustoja:

www.kyydit.net

www.kimppakyyti.fi

www.kimppa.net

www.greenriders.in -> tällä sivustolla on ilmeisesti myös Windows-puhelimille sopiva sovellus

Nuo sivustot vaikuttavat siltä, että niiden toiminta on hiipumassa ja kimppakyytitoiminta on siirtynyt enemmän Facebookiin.

Facebookissa kimppakyytisivustoja on lukuisia, esim. Kimppakyyti Joensuu-ryhmässä on jäseniä yli 13 000.

<https://www.facebook.com/groups/314754821955673/>

Siellä kysellään ja tarjotaan kyytejä myös Joensuu-Outokumpu akselilla.

Myös yksi sovellus (joka toimii iPhonessakin) löytyi: Harkkakyydit. On kylläkin englanninkielinen ja vain lasten harkkakyyteihin tarkoitettu.

Kyytisovelluksia löytyy muuten aika paljon, pari sellaista yhdistelee eri kyytivaihtoehtoja ja niiden kautta voi ostaa matkalippujakin. Yksi esimerkki: Kyyti / www.kyyti.com.

Oman auton voi laittaa vuokralle esim. näillä sivustoilla:

<https://bloxcar.fi/>

<https://autolevi.fi/>

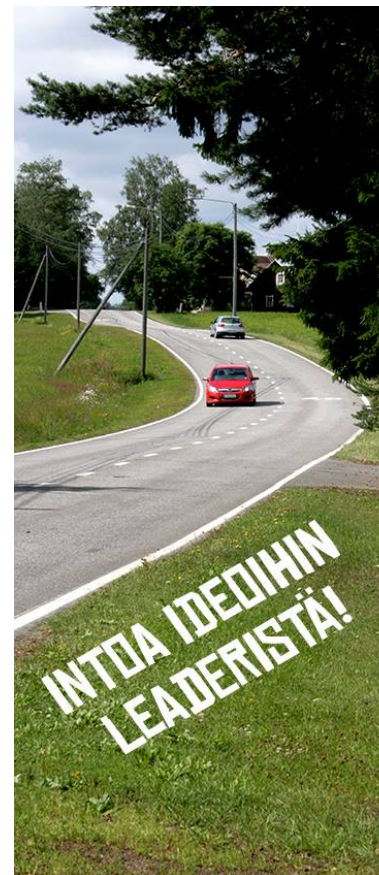
Hankkeen mediajulkisuus

Joensuun seutu

Ilmoitimme illoista paikallislehdissä. Lisäksi hankkeen alussa teemasta oli juttu paikallislehdessä.

Joensuun seudun Leaderin FB-sivu ja Twitter toimivat some-kanavina!

Kyliltä fiksusti liikkeelle!

Tule kuulemaan ja keskustelemaan, miten liikkumista voitaisiin pohtia yhteistuumin.

Rikkaranta, Lähtevä, Kuminvaara, Paloranta, Varislahti ja Maljasalmi
Ti 9.10. klo 18 Olkippaalitalo
(Rikkarannantie 116)

Alavin seutu, Viuruniemi ja Kuusjärvi
To 11.10. klo 18 Sörjälän kylätalo
(Suvisrannantie 10)

Tervetuloa kaikki outokumpulaiset!

Joensuun seutu

Hanke esillä muualla

Joensuun seutu

Maaseutututkijatapaamisessa liikennetyöryhmässä Mikkelissä 30.8.2018

Outokummun kaupungin järjestöillä 29.11.2018

Outokummun liikenneturvallisuusryhmässä

Joensuun seudun liikennejärjestelmäryhmässä

Itä-Suomen liikennejärjestelmäpäivillä

Mitä opimme?

Joensuun seutu

Hanke kaikinensa lisäsi ainakin omaa ymmärrystäni siitä, mitä kaikkia haasteita asiassa on. Paljon olisi mahdollisuuksia hyödyntää digitaalisia ratkaisuja kyytien yhdistelemisen, kaikenlaisten kyytien avaamiseen "koko kansan" käyttöön jne. Monesti ratkaisut ovat myös ihan simppelietä ja helposti käyttöön otettavia, kuten kyläilloista selvisi, toteaa Outokummun kaupungin hyvinvointijohtaja Jukka Orenius.

Mitä hankkeen jälkeen?

Joensuun seudun Leader –yhdistys ja Maaseudun sivistysliiton Puhti-hanke järjestävät helmikuussa 2019 yleisötilaisuuden Outokummussa teemalla ”Liikennepalvelulain muutokset ja mahdollisuudet”. Tilaisuus jatkaa tämän hankkeen jalan jäljissä.

Maaseudun ja etenkin harvaan asutun maaseudun liikenne ja liikkuminen tulevat nousemaan myös Leader-ryhmien seuraavaa kauden strategioihin. Hankkeessa saimme hyvän kosketuksen aiheen haasteisiin ja myös mahdollisuuksiin.

Ratkaisut ovat hyvin paikallisia!

Yhteystiedot

Outokummun kaupunki
Hyvinvointijohtaja Jukka Orenius
puh. 044-755 9240, jukka.orenius@outokummunkaupunki.fi

Joensuun seudun Leader –yhdistys
Toiminnanjohtaja Antero Lehikoinen
puh. 040-508 6416
antero.lehikoinen@joensuun-seutu.net

Kylillä keskustelua johdattivat

Anna-Maria Hämäläinen
puh. 040-513 9249, annamaria.hamalainen@maakaista.fi

Mari Voutilainen
puh. 040-508 6143, mari.voutilainen@maakaista.fi